

"UKRAINIAN LABOR NEWS"
Printed and published tri-weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.
Geo. Lalchak, President.
Subscription per year \$4.00
Telephone: J 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"
газета для робочого людю — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.
Видав. Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, інкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Укр. Роб. Домі, на розі вулиць Прічард і Макгрегор, у Вінніпегу, Ман.
Ю. Дольчик, голова.
Передплата на рік \$4.00
Адреса:
UKRAINIAN LABOR NEWS
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada

БУДУЙМО ОРГАНІЗАЦІЮ.

МІЖНАРОДНЯ ОРГАНІЗАЦІЯ ДОПОМОГИ РЕВОЛЮЦІОНЕРАМ.

В попередніх статтях ми обговорили цілі й завдання чотирьох форм робітничої організації. Цим ми не вичерпали ще всіх форм робітничої організації хоч би навіть в капіталістичному суспільстві. А в новому суспільстві, в соціалістичному, от хоч би зараз в Радянському Союзі є ще й різні інші форми робітничих організацій, як от кооперативи.

Однак про них ми на цю мить не будемо говорити просто тому, що не беремося на разі за їх будівництво. Зате є у нас і в цілому світі велика міжнародна організація робітників, про яку тут необхідно поговорити. В Європі ця організація називається Міжнародна Організація Допомоги Революціонерам, в скороченню — МОДР. Коли читачам приходиться зустрітись на шпальтах газет з такою скороченою назвою — МОДР, — то вони повинні знати, що це є назва — Міжнародна Організація Допомоги Революціонерам.

Існує та організація вже в 33-ох країнах всіх частей світа й числить поверх шість і пів мільйона членів. В Західних державах називається вона "International Labor Defense", а в Канаді "Canadian Labor Defense League".

Це молода ще організація, а головню на американському континенті. До неї належать різні робітничі організації — політичні, трейд-юніони, освітні, допомогі, літературні. До неї належать різні видаті політичні й літературні діячі поступового світогляду, що співчують робітничій нужді, що є проти переслідування капіталістичними урядами робітничих політичних та трейд-юніонів і інших провідників і робітників взагалі.

КОМУ І ЯК ДОПОМАГАЄ МОДР.

Відома-ж нам, що в багатьох капіталістичних країнах турми переповнені революційними робітниками, тими, що брали участь в економічних страйках, в політичних демонстраціях, в демонстраціях безробітних; там сидять робітники й селяне в тюрмах просто за саму лише приналежність до робітничих політичних партій, за кілька правдивих слів, сказаних на вічу на адресу капіталістів і їх урядів, за читання робітничих книжок, а то просто за невинні шапки перед якимсь капіталістичним сатрапом. Такими "зрадниками держави" переповнені турми в Польщі й під Польщею, в Болгарії, Греції, Югославії, Румунії, Угорщині, Італії, Естонії, Латвії, Німеччині. За час генерального страйку й теперішнього майнерського страйку значно поповнилися такими робітничими в'язнями турми Англії. Багато таких в'язнів мають тюрми Франції й інших країн. А що вже говорити про тюрми Китаю, Індії й різних азіатських та африканських капіталістичних колоній... Про ті тюрми й про режім у них навіть світ не знає... А скільки видатних діячів робітничого руху довгі роки томляться в тюрмах американської демократії... Є вони і в Канаді, от хоч-би Кид Борнс, що засуджений на три роки й чотири місяці за дромгелерський страйк, або засуджені в тюрму робітники Нової Шотландії.

Ось тих то в'язнів своєї класи боронить робітництво через свою організацію МОДР. Боронить їх перед капіталістичними судами, а потім, коли засудять, дає їм і їхнім родинам матеріальну допомогу та вживає всіх старань, щоб скоротити решечку ув'язнення засудженим.

В Польщі, як також в інших країнах, ця організація ставить на суд своїх адвокатів для оборони оскаржених робітників, вона апелює до людства цілого світа з протестом проти знущань над політичними в'язнями в капіталістичних тюрмах. Одним словом робить вона все, що в її силах, щоб лише полегшити долю тих класових борців, на плечі яких упав тягар класового "правосуддя", а на ділі білого капіталістичного терору.

В ОБОРОНІ "ЧУЖИНЕЦЬКИХ" РОБІТНИКІВ.

В Західних державах тепер ця організація веде завзяту кампанію, щоб спасти від смерті невинно засуджених італійських робітників Сакко і Ванцетті. Там-же вона стає в обороні "чужинецьких" робітників, проти яких "демократична" влада готує різні спеціальні закони, а навіть збирається їм брати відсіки пальців, як з кримінальними злочинцями.

Канадська Робітничо-Фармерська Ліга перша виступила в обороні української освітньої організації Товариства Українськй Робітничо-Фармерськй Дім, коли проти неї почалася кампанія в капіталістичній пресі й дискримінація з боку влади в деяких місцевостях на сході Канади.

Як бачимо, то завдання цієї організації величезні. Це організація в роді робітничого Червоного Хреста на полі класової боротьби працюючих.

Коли-ж вона в Європі дуже розвинена й зробила величезне діло в справі моральної й матеріальної допомоги політичним в'язням і їхнім родинам, коли вона там своїми масовими протестами перед цілим світом добилася зняття тюремного режіму десяткам тисячам робітничих в'язнів, то на американському континенті ця організація ще дуже слабенька, вона не проявила тут ще своєї діяльності як слід. Правда, тут не загострена ще так класова боротьба, однак американське робітництво повинно-ж вже відвоювати на просубу о поміч жертв білого терору в Європі. Бо що-ж то буде за міжнародна солідарність, коли в Європі робітництво в класовій боротьбі і спливає кровю, а ми тут будемо сидіти з заложеними руками і не відвоюємо навіть з матеріальною допомогою. Треба пам'ятати, що скорше чи пізніше нам теж прийдесть з таким стріпнутися і благодати о поміч робітників Європи й інших частин світа.

Тому час робітництву американського континента серіо-

зніше застановитися над організуванням цієї великої міжнародної робітничої організації.

ОРГАНІЗУЙМО КАНАД. РОБІТНИЧУ ОБОРОНЧУ ЛІГУ.

В Канаді, головню на сході, є вже організовано певну кількість відділів Канадської Робітничої Оборончої Ліги, цього Канадського МОДР-у. Саме тепер їдуть в Канаді відома польська літератка Соколіч, яка, даючи лекції на різні теми, одночасно організує серед польських робітників відділи Канадської Робітничої Оборончої Ліги. Сама вона три роки працювала в рядах МОДР-у в Польщі й прекрасно познайомила з завданнями й діяльністю цієї організації і з тою допомогою, яку та організація дає політичним в'язням в кожній капіталістичній країні.

Т-ка Соколіч була вже кілька публичних мітингів на Сході Канади, а тепер прибула до Вінніпегу й мала два дуже успішні мітинги в залі "Сокола" в Вінніпегу. Однак на третій мітинг пани відмовили салі і вона мала організаційний мітинг в Укр. Роб. Домі, на якому сформовано польський відділ Канадської Оборончої Ліги з 50 членів.

Тепер над створенням таких відділів повинні подумати всі робітничі організації в Канаді. Ця організація не є дії політична, ані економічна, а просто міжнародна робітничо-гуманітарна організація. За вказівками, як творити цю організацію і як провадити в ній працю, звертатися до Canadian Labor Defense League, Room 304, Tyrrell Bldg., 95 King St. E., Toronto, Ont.

ПІКНІК РОБ. ЗАП. ТОВАРИСТВА, ПРО ЯКИЙ ВАРТО ЗГАДАТИ.

В неділю, 18. липня, відбувся у Вінніпегу пікнік відділу Робітничого Запозомого Товариства. Погода була прекрасна, людей прийшло дуже багато. Крім звичайних забав, як це буває на пікніках, відбувся також короткотривалий мітинг. З короткими промовами виступили т.т. М. Шатувальський і І. Навісильський.

Вони в своїх коротких промовах сказали, як організуватися Робітничому Запозомому Товариству, як воно розвивалося, який його теперішній стан, яку користь воно принесло своїм членам за час свого існування, а найголовніше які його цілі й завдання.

Велика громада людей збиралася довкола промовців й слухала уважно. Тут-же помітилися знайомі, що хто з робітників чи робітниць бажав стати членом Р.З.Т., має найкращу нагоду зробити це такі нині на пікніку.

Сказано — зроблено. Гурт робітників і робітниць зараз-же такі обступили двох товаришів, що записували нових членів. А що той гурт все більшав, посаджено ще й третю "записувача" до поміч. І так протягом пів години виписало до відділу Робітничого Запозомого Товариства на цю пікніку 140 нових членів і членкинь.

Ще каже нам, що робітники чинь день починають краще розуміти значіння для себе запозомого товариства. Бо що може бути кращого і дорожчого для робітника як те, що коли він захоріє, чи його покалічить

Мусій.

АГІТАЦІЙНО-ПРОПАГАНДОВИЙ ФОНД. АПЕЛЬ ДО ВСІХ ПАРТІЙНИХ ЧАСТИН І СИМПАТИКІВ КОМУНІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ.

В партійному бюлетені, виданому 28. червня, повідомлено партію, що Центральний Виконавчий Комітет рішив відкрити спеціальний фонд для агітаційних і пропагандових цілей. Ми вибрали місяць **серпень**, в якому партійні частини мають влаштувати пікніки, забави, збірки і т.д. на цей агітаційний і пропагандовий фонд.

Потреба такого фонду повинна бути очевидна для всіх робітників. Ніколи передтим не було відповідного часу на це.

Федеральні вибори за плечима. Відкінчення сесією законодавства, що містило в собі деякі домагання робітництва, як законопроект про пенсію на старість, поправки до імміграційного й натуралізаційного законів та до кримінального кодексу; скандал у департаменті ціл; інжонжирні рішення найвищого суду проти пікетування; гострі засади для активних борців в робітничому русі; питання самоуправи Канади і т.д. і т.д. — все це дає знамениту нагоду повести цілостоксову боротьбу проти реакційних сил капіталізму й імперіалізму на програмі робітничої класи.

Втратити цю нагоду було-б рівнозначним зі зрадою і злегковаженням найважливіших інтересів канадської робітничої класи. Щоб осягнути це завдання, мусимо мати леточки, маніфести, памфлети. Вони мусять бути розповсюджені між робітництвом в десятках тисяч примірників. Щоб їх надрукувати, ми потребуємо грошей. Не пару соток, але пару тисяч доларів. Тоді ми зможемо роздавати їх безплатно. Це можна зробити. Гроші будуть, якщо ми підемо за ними. Організація, енергія, ентузіазм для справи й потреби дістануть їх.

Тут є також нагода для наших читачів і симпатиків, що не працюють для справи як члени партії, вириняти цю люку, що вони не є членами. Вони можуть жертвувати на цей фонд на ведення боротьби. Будуть видані листи для збирання жертв. Іх можна буде одержати з місцевої або всекраще з місцевої квартири. Товариші і приятелі, беріть-ся до роботи! Зберіть фонд, при допомозі якого зможемо повести дійсну агітацію й пропаганду в користь робітничої

ВІСТІ КОМПАРТІЇ КАНАДИ.

ЯК ПРАЦЮЮТЬ МІСЦЕВІ УКР. АГІТПРОПКОМИ І ГРУПИ.

Агітаційно-пропагандова праця нашої партії серед українських робітників і в українській мові спадає на українське членство партії. Керувати цєю працею обов'язані місцеві українські агітаційно-пропагандові комітети (коротко — агітпропкоми). В місцевостях, де є партійні групи, організовані лише з українських робітників, цю працю провадять ті-ж групи, під наглядом і керівництвом Головного Українського Агітпропкому.

Є в нас такі агітпропкоми і групи, що провадять працю, яку тільки можуть, і дають з нею звіти Головному Українському Агітпропкому; є такі, що проявляють навіть жваву діяльність, але ніяких звітів нам не посилають; а є ще й такі, що мало-чи, або й зовсім нічого не роблять і чутки про себе не дають. Цих останніх по правді не багато, але вони є.

До перших належать агітпропкоми і групи в наступних місцевостях: Колгорт, Торонто, Форт-Френсес, Лейбрідж, Тімінс, Савт-Поркюпайн, Форт-Сіт, Венкувер, Лонгбек, Монреал, Мус-Джяв, Веланд, Колмен, Дромгелер, Ансонвіл, Гемілтон, Левек, Ватерлоу, Ріджайна, і Ред-Пес. До останніх, від яких вже довгий час не було ніяких відомостей, належать групи в Белво, Алта, Корбін, Б.К., Лашін, Кве. і Норд-Лег, Алта. Агітпропкоми і групи у всіх промишловостях, про які тут не згадується, належать іменню до тих, що проявляють діяльність, деякі навіть дуже жваву, але не посилають нам ніяких звідомлень.

Товариші мусять розуміти важливість і необхідність тісно го зв'язку з Головним Українським Агітпропкомом та регулярного посилаання йому бодяй коротеньких звідомлень з своєї діяльності. Зокрема звертаємо до товаришів з вище названих чотирьох місцевостей, в яких майже зовсім працю заведено, щоб повідомили, що в тих місцевостях діється, та які причини перешкоджають партійній праці. Це повинні зробити котрі небудь товариші, що залишилися в тих місцевостях. Головний Агітпропком мусить мати точні інформації про стан нашої агітаційно-пропагандової праці у всіх місцевостях. На основі звідомлень місцевих агітпропкомів і звітів українських груп Головний агітпропком буде пошукувати в нашому органі короткі, загальні інформації про стан нашої праці в кожній місцевості.

АДМІНІСТРАЦІЯ НЕ НАЛЕЖИТЬ ДО АГІТПРОПКОМІВ.

Недавно трапилося, що секретар одного місцевого українського агітпропкому укріслав нам замовлення на стемплі. Виявилось з нашої переписки, що товариші не гаразд зрозуміли відношення агітпропкому до адміністраційних справ партії.

Агітпропкоми не мають клопотатися адміністрацією. Адміністрація належить до Центрального Виконавчого Комітету, Дістриктових Виконавчих Комітетів, Центральних Миських Комітетів і до поодиноких груп в таких місцевостях, де немає Центрального Миського Комітету. Тільки вони можуть одержувати партійну стемплі, приймаючи нових членів, контролювати партійну працю і т.д.

Агітпропкоми мають провадити лише агітаційну й пропагандову працю в даній мові, після інструкцій та директив Ц.В.К., Головного Агітаційно-пропагандового Комітету, Дістриктового Виконавчого Комітету або Центрального Миського класи, при допомозі якого приблизно день робітничо-фармерського уряду.

Засилайте свої жертви скоріше. Тепер час і година до праці.

Ц.В.К. Компартії Канади, Дж. Макдоналд, секретар.

го Комітету. Звичайно ці інструкції та директиви в загально-краєвих справах приходять від Ц.В.К. через Головний Агітпропком, або прямою дорогою через нижчі партійні тіла, або-ж від Головного Агітпропкому, за одобренням Ц.В.К. В справах, що відносяться до поодиноких дістриктів, інструкції та директиви дають Дістриктові Виконавчі Комітети. В місцевих справах роблять це Центральні Миські Комітети, або заряди груп, де нема Центрального Миського Комітету.

Це означає, що місцеві агітпропкоми позбавлені всякої власної ініціативи в агітаційно-пропагандовій праці в даній мові. Вони можуть виробляти свої власні плани праці, але ті плани мусять бути згідні з програмою і становищем партії та мають завжди бути представлені Центральному Миському Комітету для одобрення.

ХТО ПОВИНЕН ПРОВАДИТИ КОРЕСПОНДЕНЦІЮ.

У нас ще й до нині виникає подекуди непорозуміння щодо того, хто має провадити кореспонденцію від імені місцевої організації: протоколярний секретар чи секретар-скарбник (фінансовий секретар)? Буває таке, що оба вони перепишуться від імені своєї організації, часом один, а часом другий замовляє стемплі, а коли треба написати до такої організації, то невідомо на яку адресу посилають листи. Це трапляється в деяких групах партії, а ще частіше в відділах інших наших організацій.

Товариші повинні раз на завжди з'ясувати, що зовнішня переписка від імені даної організації належить до секретаря-скарбника. Він має в своїх руках список членів, провадить рахунки організації, завідує стемплями, членськими картками-то-що, він може завжди найкраще дати інформації про стан організації і її поодиноких членів. Через те він, а не протоколярний секретар, має провадити кореспонденцію від імені організації. На його адресу, якщо не на назву організації, має приходити вся кореспонденція для організації і він має її відкрити та за нею передати організацію бути відповідальним.

Протоколярний секретар має списувати протоколи засідань, відчитувати їх на наступних засіданнях та відповідати за їхню правильність. Він має відповідати лише на такі листи, що виходять з певними ухваленнями і запропонованими ним постановами, на які йому наказується відповісти спеціально ухвалою заряду або зборів всего членства. Часом переводиться така ухвала, що на якесь особливе письмо, або в якійсь особливій справі, листа від організації має написати протоколярний секретар. Тільки в таких випадках він повинен писати від імені організації. Звичайно-ж всю кореспонденцію провадять секретар-скарбник.

У всяких інших неясних справах та з всякими спірними питаннями найкраще звернутися до Головного Агітпропкому. Пояснення будуть поміщені щоб з них могли скористати на сторінках нашого часопису, всі, кому таких пояснень потрібно.

М. Попович, секретар
Гол. Укр. Агітпропкому,
Торонто, 16. липня 1926.

НАСЕЛЕННЯ МОСКВИ.

Населення Москви, столиці Радянського Союзу, вноситься після перепису з дня 1. червня 2,156,000 осіб.

РАДЯНСЬКИЙ ЛЕТ-ДОВКОЛА ЕВРОПИ.

В Москві роблять приготування до лету довкола Європи на літаках радянської конструкторії. Маршрута веде через такі міста: Москва, Кеїгсберг, Берлін, Париж, Рим, Відень, Прага, Варшава і Москва.

Чотирнадцятий після війни уряд Франції доурядував франк до вартості двох центів і до порожньої державної каси.

Чотирнадцятий уряд Франції жив 48 годин. Вік — короткий за вік комара.

Французи б'ють Американців в Парижі за те, що не мають за що купити шампанського.

На прем'єра Франції прийшов Пуанкаре, який, кажуть, знає як і де грошей дістати. Він думає знову вирядити П'явудского в напрямі Києва, бо, каже, все одно не маємо до страти нічого, а бандитизм може підкуремо франка й золотого.

Польська газета "Америка Ехо" пише, що в Польщі за кілька доларів можна купити міністра й різну.

Пропала петлюрівщина: Петлюру, вбили, Андрія Левинського головою зробили, а Лещинщина на попу висячили.

Верховоді еххаристичного конгресу в Шікаго казали, що цей конгрес знищить протестантів і завоює Америку для римського папи.

Що науку зрозумів ксьондз Райс в Нортуайн, стейт Вісконсин, напав там зі своїми парашютами на протестантів, спалив їм біблію і американський прапор, побив жінок і дітей й ухвалив прилучити Америку до папи римського.

А що такої держави, як "папа римський" нема ще на світі, то справу має вирішити суд.

Читаємо в січовицькій "Січ" — що еххаристичний конгрес в Шікаго відбувся "дуже гарно і в порядку", тільки, "як лонув дош", то потратовано десятки тисяч людей, з яких п'ять тисяч опинилися в шпиталях, а трох померло.

Устроєний на еххаристичному конгресі бенкет для українських єпископів відбувся без єпископів, бо тотеліт в готелі якого цей бенкет відбувався, телефоном здурив українських єпископів, що ніякого бенкету нема.

"Нцидент" ще один стався на тому конгресі. Щоб показати, "як наші відриваються", українські ксьондзи й січовики на конгрес співали хор кубанських козаків, який співав по цирках в Злуч. Державі.

Як тільки цей хор почав співати, на сцені з'явився польський ксьондз Бона й прогнав хор зі сцени.

Ще одна сценка з того святого еххаристичного конгресу. Коли ксьондз Бона протнав хор Кубанців зі сцени, то, як каже "Січ", "остаті народи кинулись з портозами на сцену. О. Бона утік задніми дверима з сцени. Всі присутні на сцені в переполоху розбіглися і так друга частина конгресу через український хор лишилася недокінченою".

Таке пише дослідно "Очевидець" в "Січ". Бачите, людоньки добрі, що наробив той український хор? Мільон людей приїхало на конгрес з цілого світа і через український хор не змогли докінчити другої частини конгресу.

Куркулени.